

nerer ikke, det er alt for gennemskueligt til at imponere. Protektionismen er i og for sig en Teori lige saa vel som Frihandelsstandpunktet. Begge Dele ere Teorier, men de anvendes begge i Praksis, og Spørgsmaalet er saa, hvilken af disse Teorier eller, om man vil, hvilken af disse praktiske Fremgangsmaader er den rigtige? Det er et Spørgsmaal, man ikke kan komme fra ved blot at sige, at Protektionismen er det eneste praktiske Standpunkt, medens Frihandelsstandpunktet er det rent teoretiske. Navnlige har det ærede Medlem ikke Lov til at stemple mig som en ren Manchestermand over hele Linien. Naar det ærede Medlem har fulgt Forhandlingerne her i Tinget, maa han jo vide, at jeg ikke saa sjældent har staaet som Forkæmper for Statens Indgriben paa Omraader, hvor den hidtil ikke har grebet ind. Jeg skal saaledes nævne Statsdrift af Dampskibe o. s. v. Jeg har overhovedet intet bestemt Standpunkt paa dette Omraade. For mig drejer det sig kun om, hvad der er fordelagtigst, enten saa Samfundet griber ind, eller den private griber ind, og akkurat det samme gælder med Hensyn til mit Standpunkt til Toldbeskyttelse. Fra den Dag, det ærede Medlem kan overbevise mig om, at det danske Folk, Samfundet i sin Helhed, vil have mere Gavn af Toldbeskyttelse end af Frihandel, vil det ærede Medlem i mig have en lærvillig Elev og en tro Følgesvend. Det kan det ærede Medlem stole paa. Og det ærede Medlem kan være vis paa, at jeg lige saa fuldt som det ærede Medlem har den Overbevisning, at i disse Sager skal man ikke lade sig lede af Teorier, men udelukkende af Hensynet til, hvad der kan gavne det Samfund, man lever i. Men saa maa dette Samfund ganske vist ses i videre Betydning, end det ærede Medlem gør det, det maa ikke være en enkelt Samfundsklasses Interesse, man tager Hensyn til. Det ærede Medlem vilde ogsaa hævde, at kun Forbrugere have Interesse af Toldnedsættelser, og det ærede Medlem mente saa, at det var ganske urimeligt at ville gøre Nedsættelser gældende over hele Linien, fordi vi ikke blot ere Forbrugere, vi ere alle tillige Producenter, aandelige eller materielle Producenter. Det er rigtigt. Det ærede Medlem glemmer blot, at de, der tale for Nedsættelse i Toldbeskyttelse, motivere ikke deres Standpunkt alene ved Henvisning til Forbrugernes Interesse, men fuldt saa meget ved Henvisning til Producenterens Interesse, og det ærede Medlem kan ikke nægte, at det er en meget væsentlig Skade for de Producenter, som ikke ere beskyttede, at de paa Grund af Beskyttelsen skulle betale deres Varer saa meget

dyrere, end de behøve. Der komme vi virkelig i meget høj Grad ogsaa i Berøring med Producenterens Interesser. Saa gik det ærede Medlems Angreb endvidere ud fra, at Toldnedsættelser vilde medføre en Nedgang i Producenterens Fortjeneste. Det ærede Medlem opfattede Sagen saaledes, at hver Gang vi drejede Toldstruen noget nedefter, betød det en Nedgang i Producenterens Fortjeneste. Hvis det ærede Medlem imidlertid som den praktiske Mand, han er, vil gaa Toldreformernes Historie igennem, vil han hvert Øjeblik opdage, at Virkningen af en Toldnedsættelse, som man i Reglen har været bange for fra Producenterens Side, har været lige det modsatte. Det ærede Medlem vil se hvert Øjeblik, at naar man har nedsat Tolden, have de, der have haft Fordelen af den højere Told tidligere, paastaet, at den vilde ruinere deres Virksomhed, at den vilde standse deres Bedrift, og at de maatte afstedige deres Arbejdere, men det har lige saa ofte vist sig, at naar denne Nedsættelse har været i Kraft i nogle Aar, har den Industri, som saaledes mentes at være dødsdømt, blomstret mere end før. Papirfabrikationen er anført som et saadant Eksempel i Mindretallets Betænkning, og der kunde nævnes mangfoldige andre. Hvis det ærede Medlem vil sammenligne de Klager, der bleve fremsførte fra deres Side, for, hvis Bedkommene der i 1863 indførtes Nedsættelser, med den Udvikling, de samme Industrier senere have haft, vil det ærede Medlem finde staaende Beviser for, hvad jeg her har anført. Det ærede Medlem mente saa, at Landbruget havde stor Interesse af at have et godt Hjemmemarked. Deri har det ærede Medlem ganske Ret, og alt, hvad der kan gøres for paa en god og sund Maade at udvikle Landbrugets Hjemmemarked, er godt, og det bør gøres. Jeg hører ikke til dem, der underbyrde Hjemmemarkedet, og stirrer mig blind paa Eksportmarkedet. Men hvis Hjemmemarkedet skal løbes derved, at Landmændene, som ikke i nogen nævneværdig Grad ere beskyttede, skulle betale Varerne adskilligt dyrere, saa at mange i Stedet for at betale 1 Kr. maa betale 1 Kr. 30 Øre, 1 Kr. 40 Øre og 1 Kr. 50 Øre, og saa desuden skulle miste deres Arbejdskraft derved, at Staten ved ensidige Toldforanstaltninger struer Fabrikerhverv, som ikke ere naturlige for Landet, i Vejret og drager Arbejdskraften bort fra saadanne Erhverv, som ere naturlige for Landet, forekommer det mig, at dette Hjemmemarked maaste bliver købt lidt dyrt. Kunde det ærede Medlem derimod realisere det, han udtalte om at flytte de engelske Industri-